

σπανίως εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ἀντιτύπων. Ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες ἐννοοῦμεν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀδάπανον τὴν ἀνάγνωσιν. Διὰ τοῦτο δὲν δανειζόμεθα ὑποδήματα οὐδὲ χιτῶνας, ἀλλὰ δανειζόμεθα βιβλία· θεωροῦμεν ἐντροπὴν μας νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ παντοπώλου νὰ μᾶς χαρίσῃ καφὲν ἢ παρὰ τοῦ κηπούρου σταφυλὸς, ἀλλὰ θεωροῦμεν φυσικὸν νὰ ζητῶμεν παρὰ τῶν συγγραφέων νὰ μᾶς προσφέρωσι τὰ βιβλία των, ἔχομεν μάλιστα τὴν ἀξίωσιν ὅτι καὶ ὑποχρεοῦμεν αὐτοὺς διὰ τῆς αἰτήσεώς μας. Μὴ δὲν τοῖς ἀποδεικνύομεν οὕτω τὴν ἐκτίμησιν ἡμῶν;

Οἱ ἐκδόται λοιπὸν τῶν ἡμερολογίων ἐπιβάλλοντες διὰ τῶν σχέσεων αὐτῶν καὶ τῶν φίλων τὴν ἀγορὰν χιλίων ἢ χιλίων πεντακοσίων ἀντιτύπων καὶ διασκορπίζοντες αὐτὰ ἀνά τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν, ἀναγκάζουσι χιλίους ἢ χιλίους πεντακοσίους ἀνθρώπους καὶ μετ' αὐτῶν ἄλλους δεκαχιλίους νὰ γίνωσιν ἀναγνώσται (οὐχὶ βεβαίως κατὰ τὴν φρασεολογίαν τῶν Πλακιωτῶν, οἵτινες ἀποκαλοῦσιν ἀναγνώστην τὸ ὑπομονητικὸν τετράπουλον πρὸς ὃ ἀρέσκειται ὁ Ὀμηρος νὰ παραβάλλῃ τὸν Αἴαντα) ἐν ᾧ ἄλλως οὗτοι, αὐτο-

βούλως, ἀνευ ἐξωτερικῆς πίεσεως, οὐδεμίαν προθυμίαν θὰ ἤσθάνοντο νὰ βαρύνωσι τὸ πνεῦμά των διὰ τινων γνώσεων καὶ νὰ ἐλαφρύνωσι τὸ βαλάντιόν των κατὰ τινας δραχμάς. Ἀλλὰ τὰ ἡμερολόγια ταῦτα γίνονται παραίτια καὶ τοῦ ἐξῆς κακοῦ: ἐπαυξάνουσι τὸ χάος, ὅπερ ἐπικρατεῖ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἡμῶν φιλολογίᾳ ἐκ τῆς ἐλλείψεως συστηματικῆς κριτικῆς, τοποθετούσης ἕκαστον γράφοντα εἰς τὴν θέσιν του. Τὰ ἡμερολόγια βλαστολογοῦντα ὅθεν ἂν δυνηθῶσιν καὶ ἐκ τῶν ἐξεχόντων ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων καὶ

ἐκ τῶν πρωτοπείρων ἐτι παρουσιάζουσι συμπεφυρμένα ὀνόματα μεγάλα μετ' ὀνομάτων ἀσημάντων· ἡ δὲ μνήμη τῶν μακρὰν ἰδίως ἀναγνωστῶν, συγκρατεῖ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐλαβείας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ραγκαβῆ καὶ τοῦ Παράσχου καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τυχόντος ἀδοκίμου στιχοπλόκου ἢ μεταφραστοῦ.

Τοῦτο ἐπαθα ἐγὼ ὅτε ἦλθον εἰς Ἀθήνας. Ἐν τῷ κήπῳ

τοῦ μακαρία τῇ λήξει θεάτρου Ἀπόλλωνος τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐλεύσεώς μου ἐγνώρισά τινα, τοῦ ὁποίου ἐβλεπον τὸ ὄνομα ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐν τινὶ ἡμερολογίῳ. Εἶχε δύο ἐπαγγέλματα: γραφεὺς ἐν τινὶ ὑπουργείῳ καὶ συγγραφεὺς ἡμερολογίου· ἕκαστον ἔτος ἐδημοσίευε μίαν μετὰφρασιν καὶ καθησύχαζεν ὀφολογικὸς κνησμὸς του. Ἐγὼ ὅμως, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν εἶχον συνειδήσῃ ἐτι νὰ βλέπωσι τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα ὅπως ἦσαν ἀλλ' ὅπως τὰ ἐφάνταζόμην ἐξ ἀπόπτου, συνεκινήθην, τῷ ἐσφιγξα θερμοῦς τὴν χεῖρα, καὶ τῷ εἶπον:

— ὦ, σὰς γνωρίζω πρὸ τούτου καιροῦ, εἶμαι θαυμαστής σας!..

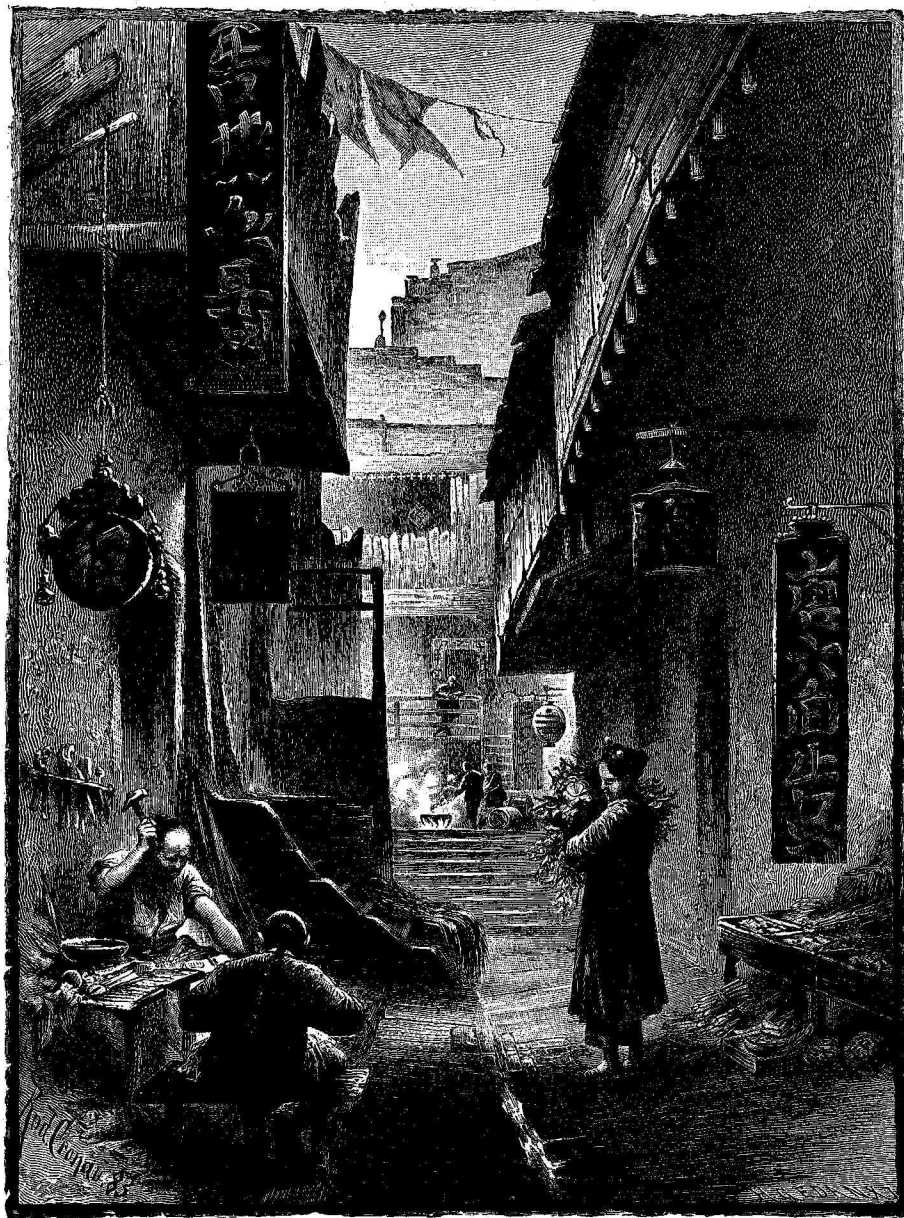
Ἐπειτα ὅτε διελύθη ἡ ὁμίχλη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ εἶδον εὐκρινῶς τριγύρω μου ἡσυχύην διὰ τὸν θαυ-

μασμόν ἐκεῖνον, ὅστις μοὶ ἐφαίνετο ὡς ἀπάτη πρὸς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ πολλάκις ὅταν συναντῶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καθ' ὁδὸν μοὶ ἐπήλθε κατὰ νοῦν νὰ πλησιάσω καὶ τῷ εἶπω:

— ὦ, κύριε δὲν εἶμαι θαυμαστής σας, λησμονήσατε τί σὰς εἶπα μίαν φορὰν!

Καὶ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως αὐτῆς νὰ ἐλαφρύνω τὴν συνειδήσιν μου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ.

Η „ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΕΝ ΑΓΙΩ ΦΡΑΓΚΙΣΚΩ“.